deVolkskrant van DONDERDAG 6 JUNI 1985

KAMER STELT BESLUIT OVER APARTE STATUS UIT

Minister kan niets doen tegen invoering Arubaanse munt

Van onze verslaggever

DEN HAAG — Nederland kan de invoering van een Arubaanse munt — kosten 500 duizend gulden — niet tegenhouden. Verstandig is het niet, zo onderschreef minister De Koning (Antilliaanse Zaken) de bezwaren in de Tweede Kamer, en Nederland heeft ook geen cent over voor dit prestige-object. De Antilliaanse minister Mansur verklaarde dat de eigen munt niet tegelijk met de aparte status op 1 januari kan worden ingevoerd vanwege de slechte economische vooruitzichten.

Die streefdatum blijft gehandhaafd, maar de Kamer is er nog niet van overtuigd dat alle noodzakelijke voorbereidingen rond zijn. Daarom valt dit najaar pas de definitieve beslissing of Aruba de zo vurig gewenste afscheiding van Curaçao op 1 januari of pas later kan doorvoeren. De tegenwerpingen van onafhankelijkheidsleider Betico Croes vonden geen gehoor bij zijn Nederlandse collega's.

Aan het eind van het debat over Aruba's toekomst kwam woensdag nog eens vast te staan dat Nederland het eiland zal houden aan de definitieve onafhankelijkheid in 1996. Alle pogingen van de Arubaanse gedelegeerden die datum open te laten, stuitten af. De hele Kamer steunt de opvatting van de Koninkrijksregering dat Aruba zelf in 1983 heeft gekozen voor onafhankelijkheid in 1996 en dat het eiland daarop niet eenzijdig kan terugkomen.

De woordvoerder van de Arubaanse oppositiepartij AVP, Mito Croes (geen familie), betoogde dat voor zo'n drastisch besluit over tien jaar een nieuwe legitimatie van de Arubaanse bevolking verkregen moet worden. „De nieuwe generatie heeft ook recht van spreken", aldus Croes. Maar De Koning, daarin gesteund door de Kamer, hield vol dat Nederland en de vijf overige Antillen geen boodschap hebben aan een referendum op Aruba.

Breuk

Betico Croes wees op de flink verslechterde economische omstandigheden op zijn eiland als oorzaak voor het geringere enthousiasme straks geheel op eigen benen te staan. Maar hij moest ook toegeven dat zijn onafhankelijkheidsstreven nooit een volledige breuk met Nederland ten doel had en er slechts op was gericht onder het juk van Curaçao uit te komen.

De Nederlandse pogingen om ook de vijf overige Antillen de komende jaren in de richting van onafhankelijkheid te duwen, stuitten op grote bezwaren bij de leider van de Antilliaanse parlementsdelegatie, Statenvoorzitter Markes. „Wij hebben geen behoefte aan gesprekken over onafhankelijkheid, maar aan rust. Uiteindelijk zullen wij zelf beslissen of en wanneer wij volledige onafhankelijkheid willen."

De Antilliaanse delegatie trok zich woensdagmiddag demonstratief terug achter de groene gordijnen in de Kamerzaal toen Janmaat, het afgescheiden Kamerlid van de Centrumpartij, het woord kreeg. Alle woordvoerders van de Nederlandse fracties verdwenen uit solidariteit ook achter de gordijnen. De afgevaardigden van de Antillen voelden zich diep gekrenkt door Janmaat die maandag hun verstandelijke vermogens in twijfel had getrokken.

Komend najaar zullen de Staten (het parlement) van de Antillen en de Arubaanse eilandsraad zich uitspreken over de Arubaanse afscheiding. Daarna volgen verkiezingen voor de volksvertegenwoordigingen op Aruba en de overblijvende Antillen.